

Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen

Till konstitutionsutskottet

Konstitutionsutskottet (KU) har bitt bl.a. skatteutskottet att senast den 27 april 2017 kl. 14.00 yttra sig över regeringens skrivelse 2016/17:75 och eventuella följdmotioner i de delar de berör utskottets beredningsområde.

Ingen motion har väckts i ärendet.

Skatteutskottet har beslutat att yttra sig över redogörelsen i de delar som avser riksdagsskrivelser som utskottet medverkat till och som inte var slutbehandlade den 31 december 2016.

Följande nio riksdagsskrivelser har enligt redogörelsen ännu inte slutbehandlats:

- 2001/02:201 om avskaffande av reklamskatten
- 2011/12:170 om Öresundsavtalet
- 2012/13:77 om noggranna överväganden i fråga om inskränkningar av meddelarfriheten och sekretessbestämmelsernas utformning
- 2013/14:56 om uppföljning av förslaget om ändrade 3:12-regler
- 2013/14:186 om ändring av beställningsbemyndiganden och överlåtelse av fastighet
- 2013/14:251 om ett starkare skydd för våldsutsattas personuppgifter
- 2014/15:169 om personligt betalningsansvar
- 2015/16:161 om kontroll av postförsändelser och försändelser förmedlade av kurirföretag
- 2016/17:63 om uppföljning av effekter för företagen.

Utskottets överväganden

Skrivelsen

I skrivelse 2016/17:75 redogör regeringen för de åtgärder med anledning av riksdagens skrivelser till regeringen som vidtogs under tiden den 1 januari–31 december 2016. För att underlätta riksdagens utvärderings- och uppföljningsarbete omfattar redogörelsen vissa regeringsbeslut från tiden efter den egentliga redovisningsperiodens utgång – främst när riksdagsskrivelserna därigenom kunnat rapporteras som slutbehandlade.

En viktig del av redogörelsen för behandlingen av riksdagsskrivelserna är lagstiftningsärendena och regeringens utfärdande av lagar eller beslut om förordningar. Många av förordningarna är grunden för en omfattande normgivning på myndighetsnivå. Skrivelsen innehåller därför också uppgifter om regelbeståndet i Svensk författningssamling (SFS) och hos myndigheterna.

Av de riksdagsskrivelser som tas upp i regeringens redogörelse avser de flesta ärendena lagstiftning som utskottet beredde under 2016 och där regeringens åtgärd har varit att utfärda den lagstiftning som riksdagen antagit. Dessa riksdagsskrivelser är i och med detta slutbehandlade.

Enligt redogörelsen har två tillkännagivanden från utskottet slutbehandlats under året. Det gäller tillkännagivanden om att införa en tonnageskatt (prop. 2015/16:127) och om ett krav på kassaregister för utländska näringsidkare som saknar fast driftsställe i Sverige (prop. 2016/17:49).

Nio riksdagsskrivelser har redovisats som icke slutbehandlade. Utskottet behandlar i det följande dessa icke slutbehandlade riksdagsskrivelser.

Utskottets ställningstagande

Avskaffande av reklamskatten

Det är angeläget att riksdagens skrivelser behandlas med nödvändig skyndsamhet, och det är önskvärt att regeringen så långt som möjligt försöker ange när den kan tänkas avsluta ett ärende som är under behandling.

När det gäller frågan om en avveckling av reklamskatten konstaterar utskottet att det nu har gått 15 år sedan utskottet föreslog ett tillkännagivande om en sådan avveckling med beaktande av de budgetpolitiska målen.

Riksdagen beslutade att göra ett tillkännagivande i enlighet med skatteutskottets förslag den 10 april 2002. Sedan 2002 har frågan tagits upp i det årliga budgetarbetet, och ytterligare steg i avskaffandet av reklamskatten togs 2006 och 2008. Utskottet har vid flera tillfällen påtalat att riksdagens tillkännagivande avser avveckling av hela reklamskatten.

I september 2013 överlämnade Presstödskommittén sitt betänkande Översyn av det statliga stödet till dagspressen (SOU 2013:66). Enligt kommitténs bedömning borde reklamskatten avskaffas i enlighet med riksdagens tillkännagivande från 2002.

Konstitutionsutskottet riktade i maj 2015 ett tillkännagivande till regeringen om att stegvis, till en början riktat mot dagspressen, påbörja processen med att avveckla reklamskatten.

I skrivelsen anför regeringen med hänvisning till budgetpropositionen för 2017 att skattesatsen för annonser i periodiska publikationer sänkts från 3 procent till 2,5 procent och skattesatsen för övriga annonser och reklam sänkts från 8 procent till 7,65 procent. Vidare har gränsen för återbetalning av reklamskatt för annonser i självständiga periodiska publikationer höjts från ett belopp motsvarande en skattepliktig omsättning om högst 50 miljoner kronor till 75 miljoner kronor för ett helt år. Gränsen för redovisningsskyldighet för reklamskatt för övriga annonser och reklam har höjts från 20 000 kronor till 60 000 kronor. Ändringarna trädde i kraft den 1 januari 2017. I propositionen gjorde regeringen vidare bedömningen att skattesatsen för annonser i periodiska publikationer bör sänkas från 2,5 procent till 1 procent och skattesatsen för övriga annonser och reklam bör sänkas från 7,65 procent till 6,9 procent fr.o.m. den 1 januari 2019. Om avsatta reformmedel bedöms räcka till ytterligare en sänkning av skattesatserna, bör en sådan sänkning övervägas. Regeringen avser att återkomma till riksdagen med förslag.

Olika regeringar har i budgetpropositionen för varje år redovisat sina överväganden som inneburit att frågan prioriterats men att det med beaktande av de budgetpolitiska målen inte funnits förutsättningar för en finansiering av en sådan åtgärd. Riksdagen har i sitt budgetbeslut för respektive år godtagit denna uppfattning och samtidigt i allmänhet avvisat en rad motioner om en omedelbar avveckling av reklamskatten. Det kan således enligt utskottets mening inte hävdas att någon regering skulle ha försummat att hörsamma riksdagens begäran att pröva frågan. Till saken hör också att den nuvarande regeringen och tidigare regeringar har förklarat för riksdagen att hela reklamskatten bör avskaffas. Någon kritik från konstitutionell synpunkt kan enligt utskottets uppfattning nu inte riktas mot någon regering för dess hantering av frågan.

Utskottet anser trots detta att det har gått orimligt lång tid sedan riksdagen gjorde sitt tillkännagivande och att det nu är angeläget att regeringen slutligen verkställer riksdagens beslut. Det är bra att regeringen vidtagit åtgärder som syftar till att avveckla reklamskatten och nu aviserar ytterligare steg för att avveckla skatten, men utskottet anser att det dessutom borde vara möjligt för regeringen att närmare ange när riksdagsskrivelsen beräknas vara slutbehandlad.

Öresundsavtalet

När det gäller Öresundsavtalet, dvs. riksdagens tillkännagivande i riksdagsskrivelse 2011/12:170, beslutade riksdagen den 15 mars 2012 med bifall till en reservation (S, MP, V) om ett tillkännagivande om att skatteavtalet med Danmark bör förhandlas om för att förbättra balansen mellan

bosättningskommun och arbetskommun vid beskattning av gränspendlare i Öresundsregionen.

I skrivelsen redovisar regeringen att arbetet med att utvärdera det särskilda avtal mellan Sverige och Danmark från 2003 som reglerar kompensationen för förlorade skatteintäkter för personer som arbetspendlar mellan länderna, den s.k. utjämningsordningen, bedöms kunna slutföras under mandatperioden. När utvärderingen är klar kan ställning tas till om det utjämningsbelopp som överförs från Danmark till Sverige är tillräckligt stort för att kompensera för de kostnader för hemkommunerna som pendlarna medför.

Den nuvarande och tidigare regeringar har under lång tid utvärderat avtalet. Utskottet anser att regeringen bör kunna ta ställning i frågan.

Noggranna överväganden i fråga om inskränkningar av meddelarfriheten och sekretessbestämmelsernas utformning

I samband med riksdagens behandling av regeringens förslag om genomförande av ett nytt EU-direktiv om administrativt samarbete i fråga om beskattning beslutade riksdagen den 5 december 2012 i enlighet med utskottets förslag att rikta ett tillkännagivande till regeringen om vikten av de svenska principerna om öppenhet och meddelarfrihet och om att inskränkningar av meddelarfriheten måste föregås av noggranna överväganden. Detsamma gällde utformningen av sekretessreglerna. Riksdagen uttalade också att regeringen borde återkomma till riksdagen i ett annat sammanhang och redogöra för hur man avser att följa utvecklingen i dessa avseenden.

Frågan ledde till en anmälan till konstitutionsutskottet med en begäran om en granskning av regeringens hantering av överenskommelsen, direktivet och propositionen om administrativt samarbete i fråga om skatter, och framför allt hur sekretessfrågorna och meddelarfriheten hade hanterats under processen. KU anförde i betänkande 2012/13:KU20 följande.

I granskningen har det framkommit att Finansdepartementet under förhandlingsarbetet om den aktuella direktivbestämmelsen inte fullt ut har förutsett konsekvenserna för meddelarfriheten vid ett senare genomförande i svensk lagstiftning. Det är lätt hänt att sakfrågorna dominerar förhandlingarna och att de konstitutionella frågorna hamnar i skymundan. Enligt utskottets mening är det dock väsentligt att regeringen ser till att de som företräder Sverige i förhandlingarna alltid har grundlagsregleringen i åtanke och att det finns tillräcklig kompetens för att kunna bevaka de konstitutionella frågorna.

Enligt regeringens skrivelse avser regeringen att före sommaren i en proposition återkomma till riksdagen med en redogörelse för hur utvecklingen ska följas när det gäller inskränkningar i meddelarfriheten och sekretessbestämmelsernas utformning. I det sammanhanget avser regeringen också att återkomma i frågan om hur den svenska meddelarfriheten ska uppmärksammas i samband med förhandlingar om EU-rättsakter.

Utskottet ser ingen anledning att rikta någon kritik mot regeringens sätt att handlägga frågan.

Uppföljning av förslaget om ändrade 3:12-regler

Ett annat ärende som inte har slutbehandlats rör en ändring av de särskilda reglerna för beskattning av utdelning från ett fåmansföretag och kapitalvinst vid avyttring av andelar i ett sådant företag, de s.k. 3:12-reglerna. Under utskottets beredning av ändringsförslaget framkom farhågor om att det inte kunde uteslutas att det fanns ett behov av ytterligare ändringar som motverkade möjligheterna till inkomstomvandling samtidigt som regelverket värnade gynnsamma villkor för företagande och risktagande.

De aktuella ändringarna innebär att det införs ett kapitalandelskrav om 4 procent som innebär att löneunderlagsregeln bara får tillämpas av delägare som äger en viss minsta andel av kapitalet i företaget. Det lönebaserade utrymmet begränsas också till att per år uppgå till högst 50 gånger den egna eller närståendes kontanta ersättning samtidigt som det höjs från 25 till 50 procent av underlaget. Löneuttagskravet sänks till 9,6 inkomstbasbelopp, och en definition av dotterföretag införs. Slutligen höjs den positiva räntefördelningsräntan.

Riksdagen beslutade den 20 november 2013 i enlighet med utskottets förslag om ett tillkännagivande om att regeringen nogra bör följa utvecklingen av de förändringar av 3:12-reglerna som föreslogs i budgetpropositionen för 2014 och vid behov skyndsamt återkomma till riksdagen med förslag som ytterligare justerar regelverket.

I skrivelsen anför regeringen att man den 15 januari 2015 gav Utredningen om översyn av 3:12-reglerna (Fi 2014:06) i uppdrag att se över 3:12-reglerna i syfte att begränsa möjligheterna till inkomstomvandling. Utredningen överlämnade i september 2016 betänkandet Översyn av skattereglerna för delägare i fåmansföretag (SOU 2016:75). Betänkandet har remissbehandlats.

Utskottet ser ingen anledning att rikta någon kritik mot regeringens sätt att handlägga frågan.

Ändring av beställningsbemyndiganden och överlåtelse av fastighet

Riksdagen behandlade våren 2014 en proposition om förändrad trängselskatt och infrastruktursatsningar i Stockholm. Riksdagen beslutade den 26 mars 2014 bl.a. att bemyndiga regeringen att utan ersättning överlåta fastigheten Järfälla Barkarby 4:1 till Järfälla kommun. I ärendet anförde skatteutskottet, utan att föreslå ett tillkännagivande till regeringen, att utskottet instämde i det

som försvarsutskottet hade anfört om en analys av de operativa konsekvenserna, en bedömning av merkostnaderna och en dialog med Försvarsmakten i samband med överlåtelsen av den aktuella fastigheten. Skatteutskottet hade i övrigt inget att invända mot att regeringen bemyndigades att överlåta fastigheten.

Enligt skrivelsen beslutade regeringen den 3 april 2014 att godkänna ett avtal om finansiering och medfinansiering av utbyggnad av tunnelbanan samt ökad bostadsbebyggelse i Stockholms län enligt 2013 års Stockholmsförhandling. Fortifikationsverket för en kontinuerlig dialog med Järfälla kommun, Stockholms läns landsting och Försvarsmakten om projektet. Fortifikationsverket har ännu inte genomfört någon överlåtelse, och dialogen mellan parterna fortsätter. Regeringen håller sig informerad om dialogen som bl.a. syftar till att de konsekvenser som en överlåtelse av fastigheten medför för Försvarsmaktens verksamhet kan minimeras. Försvarsmaktens arbete med en evakuering av lokalerna pågår.

Utskottet ser ingen anledning att rikta någon kritik mot regeringens sätt att handlägga frågan.

Ett starkare skydd för våldsutsattas personuppgifter

Riksdagen behandlade våren 2014 en proposition om förstärkt skydd av personuppgifter för hotade och förföljda personer. Förslaget innebar att Skatteverkets möjlighet att begära biträde av socialnämnden i ärenden om kvarskrivning och sekretessmarkering lyftes fram i lagtexten och att sekretessen för personuppgifter i ärenden om kvarskrivning förstärktes. Förslaget innehöll också en beskrivning av det fortsatta arbetet med att skapa ett starkare skydd för de våldsutsattas personuppgifter.

Riksdagen beslutade den 8 maj 2014 i enlighet med utskottets förslag om ett tillkännagivande till regeringen om att avsaknaden av ett starkt skydd för våldsutsattas personuppgifter leder till otrygghet och utsatthet och att det därför är viktigt att ett förslag som löser problemen på detta område utarbetas skyndsamt och läggs fram inom rimlig tid.

Enligt skrivelsen gav regeringen den 26 juni 2014 en särskild utredare i uppdrag att föreslå åtgärder som ger ett förstärkt skydd för hotade och förföljda personers personuppgifter (dir. 2014:98). Betänkandet Ökad trygghet för hotade och förföljda personer (SOU 2015:69) överlämnades i juni 2015 och har remitterats. Remisstiden gick ut den 1 december 2015. Regeringen anser att det är viktigt att skyddet för hotade och förföljda personer förstärks och avser därför att arbeta vidare med förslagen i betänkandet.

Trots att riksdagen påtalat att avsaknaden av ett starkt skydd för våldsutsattas personuppgifter leder till otrygghet och utsatthet och att det därför är viktigt att ett förslag som löser problemen på detta område utarbetas skyndsamt och läggs fram inom rimlig tid har regeringen inte återkommit med konkreta förslag. Utskottet anser att regeringen skyndsamt bör återkomma till riksdagen med förslag.

Personligt betalningsansvar

I samband med behandlingen av motioner från den allmänna motionstiden 2014 beslutade riksdagen den 26 mars 2015 i enlighet med utskottets förslag om ett tillkännagivande om att regeringen snarast ska se över reglerna om företrädaransvar, om tillämpningen av bestämmelserna har blivit för hård och om bestämmelserna bör ändras för att öka rättssäkerheten och förutsägbarheten, förbättra villkoren för att starta, driva och utveckla företag och minska riskerna för att livskraftiga företag avvecklas i onödan.

Enligt skrivelsen gav regeringen den 17 september 2015, som ett underlag för regeringens fortsatta arbete, Skatteverket ett uppdrag att redogöra för hur reglerna om företrädaransvar i vissa fall tillämpas. Uppdraget redovisades den 30 november 2015. Skatteverkets redogörelse har nyanserat bilden av den kritik som har framförts mot regelverket. Enligt skrivelsen bör behovet av ytterligare åtgärder därför övervägas ytterligare innan ett slutligt ställningstagande kan göras i frågan.

Riksdagen beslutade under 2015 om ett tillkännagivande till regeringen om att snarast låta se över reglerna för det skatterättsliga företrädaransvaret. Regeringen har inte återkommit med konkreta förslag, vilket den bör göra snarast.

Kontroll av postförsändelser och försändelser förmedlade av kurirföretag

I samband med att riksdagen under förra riksmötet antog en ny tulllag beslutade riksdagen den 2 mars 2016 att ställa sig bakom det som utskottet anfört om att se över möjligheten att utöka Tullverkets befogenhet att besluta om postspärrar för postförsändelser samt att införa samma möjlighet för försändelser förmedlade av kurirföretag.

Enligt skrivelsen pågår en dialog med Tullverket och behovet av åtgärder analyseras.

Utskottet ser ingen anledning att rikta någon kritik mot regeringens sätt att handlägga frågan.

Uppföljning av effekter för företagen

Riksdagen behandlade i november 2016 ett förslag om ändringar i mervärdesskattelagen med anledning av tillämpningen av nya EU-bestämmelser om fast egendom. Riksdagen beslutade den 24 november 2016 i enlighet med utskottets förslag om ett tillkännagivande till regeringen om att regeringen kort efter utgången av 2017 bör följa upp hur de ändrade bestämmelserna har påverkat företagens administrativa börda, särskilt i relation till mervärdesskatteredovisningen, och återkomma med förslag på de åtgärder som kan visa sig behövas för att förhindra orimligt ökade administrativa svårigheter med ökade kostnader för företagen som följd.

Enligt skrivelsen avser regeringen att återkomma i frågan under 2018.

Utskottet ser ingen anledning att rikta någon kritik mot regeringens sätt att handlägga frågan.

Stockholm den 27 april 2017

På skatteutskottets vägnar

Per Åsling

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Per Åsling (C), Jörgen Hellman (S), Maria Malmer Stenergard (M), Maria Strömkvist (S), Helena Bouveng (M), Olle Felten (SD), Cecilie Tenfjord-Toftby (M), Adnan Dibrani (S), David Lång (SD), Mathias Sundin (L), Daniel Sestrajcic (V), Larry Söder (KD), Patrik Lundqvist (S), Erik Ezelius (S), Jörgen Warborn (M), Jamal El-Haj (S) och Janine Alm Ericson (MP).